

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Október 6.

(B.) Szállj, szállj őszi szellő! Járj be bérczet, völgyet s szárnyaidra szedve vidd el az őszi-rózsák illatát oda, a hol a gyalázat fáján haltak meg a szabadságért mind a tizenhárman.

Szállj te is te fájó, honfi sóhaj, mely kitörsz a honfi kebeléből s busan zokogva, vádoló panaszként repülj Arad felé.

Szállj óh honszerelem; gondolat, szabadság, száguldj, repülj a magyar Golgotára s a néma sir ölében pihenőknek ne zavard csendes álmát, csak zephirként suttogva jelentsd, hogy már virradni kezd.

Menj, siess polgártárs a zarándok utra s ha lábadat utszéli tüske vérezte meg, ha éhség kinez és szomjadat nem oltod el, ha szived tépő fájdalom marczangolja is, ne bánd, — csak előre,

tovább . . . tovább — egész addig, hol nyugosznak ők a hős fiak, duló csaták után.

S ha kimerülten roskadsz le a hazaföld rögs sirhalmára, úgy csak ontsad könnyeid ott s azzal öntözd a száradó füvet és virágot, mely kisarjadozott ott a holtak hantjain. Roskadj térdre, mert az a hely melyen állasz, szent. Szentebb és sérthetlenebb mint bármi más. És ekkor kulesold két kezéd imára s jajgasd a vértanuk nevével s nevükkel költsd fel őket és sird zokogd bele a levegőbe, azt az üzenetet, melyet az egész magyar nemzet küld nekik, *hogy nincsenek feledve!*

Szálljatok . . . Nem, Megállj! . . . Mi hangok árja zendül, merészen, mint győzelmi harsona? Fény lobog milliók szeméből. Valami zúg, morog mint a zivatar. Mi ez? Tán a hősök táborá. Való ez vagy álom játszik így velem? De mintha zászlók lengenének s mintha vérese visongással a léghen száz meg száz madár keringene s az ezer éves turul egy sötét tollu kétfejú ma-

darat üldözne s nyomában a hollóse-reg kíséri. Elsötétül az álmokép. Tompa földalatti moraj hallszik, ezután csattogó égzengés, melynek disharmonijába még zürzavaros hangok vegyülnek. S aztán néma csend. Majd cikizzó villám hasít át a levegő égen s villámos fényből irva ezt olvasom — s milliónyi torok is ezt harsogja fülembe, *Győzelem!?*

Rivalg a kürt, szól a harsona, zeng a tárogató, leng a háromszinű zászló, s felhangzik a dal „Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar,!”

Nem . . . nem álom ez, de szent dicső valóság. A hősök sarja ez a nép, mely itt áll a tizenhárom vértanu poránál diadalmas gyászbán.

Kivirult a vérrel öntözött szabadságfája s nagyra növelte büszke sarjait!

A szabad nép gyásza nem gyáva jajgatás, mert a kétségbeesett könnyörgés csak szolga nép joga. Épp azért a mai válságos időben és az aradi vértanuk emlékünnepe, hirdessük e szent

Imádság.

A szent könyvek is úgy tanítják,
Hogy akkor legszebb az imádság:
Ha mit az ájtatos szív érez,
Kevés szóval küldjük az éghez.

Én is hát reggeltől estelig
Mikor csak a szívem megtelik,
Nem csinállok eztán egyebet:
Elimádkozom a nevedet!

Szabolcska Mihály.

Népdal.

Megvert a teremtő mind a két kezével,
Megvert egy barna lány mosolygó szemével —
Sóhajom se érti, könnyem is hiába,
Nem nekem nyílik a boldogság virága.

Őszrejár az idő . . . a fecske tovaszál,
Szomorun hajladoz az árva rózsaszál,
Sárguló falomball játszik a fuvalom . . .
Én meg csak könnyemet hullatom, hullatom!

Peti Sándor.

Asszony a testamentumban.

— Irta: Verner Jenő. —

Az este az a hiób hir terjedt el a városban, hogy Füleki Tar Domokos huszárezredes, a társaság nobilis tagja meghalt. A hirt mindenfelé megható részvétellel beszéltek az emberek, mert a huszárezredes mindegyik jó szívről, humánusságáról és nagy intelligenciájáról ismerték.

Találkoztam aztán Solt Palival, a főhadnagygyal, a ki bejáratos volt a háznál, az meg a szokottnál vigabb volt.

— Igaz hát, hogy a vasember meghalt?

— Dehogya is igaz. Készül, de nem tudom, mire megy vele. Előbb megakar gyógyulni, aztán azt kívánja, hogy én vágjam agyon. Már a lovassági laktanyánál is intéz-

kedett. Bandázs nélkül, a végkimerülésig fog menni a párbaj.

— De a lapok már hozzák a halálozási hirt. Az egyiknél már ki is van szedve az elparentálás.

— Még hasznát veheti. Mert meglehet hogy Domokos ezredes csakugyan meghal.

— A párbajban?

— Lehet, hogy abban!

— Hát amugy is meghalhat.

— Sőt az valószínűbb!

— Nem értem.

— Furcsa.

— Az.

— Bővebb magyarázatokat nem kaphatok?

— Ilyen szárazon az nem megy. Gyere be egy teára, vagy kettőre, őt — husz pezsgőre.

Pontos kiszolgálás!

Női

ruha szövet, selyem, bársony és pargettokban.

A valódi Sada Jaccó szallag füző egyedüli raktára.
Férfi öltönyök a legujabb kivitelben mérték után pontosan készítettnek.

HEISLER FERENCZ és TÁRSA
Vászon és Divatáru kereskedésében a „Békához”
SZIGETVÁROTT.

Olcsó árak!

igéket „Halj meg, de szolgává ne légy soha”.

Tanuljuk meg hát végre valahára, tanuld meg hát én nemzetem, ki utadban gyakran megállsz a fél uton, hogy csak a tett által lesz nagygyá honod, — csak az áldozat terem dicső babért s nincs olyan áldozat, mely elég nagy lenne e drága honért.

Tegyünk hát fogadást, mi utódok, kik a szent hamvak felett a mai napon gyászolunk, hogy készek leszünk mindig nyomukba lépni s mint volt övék, úgy a mi életünk is drága anyánké a Magyar hazáé lesz, hogy bevészessük emléküket büszke oszlopába: *Nyugodjatok! Nem haltatok hiába.*

Lovag turonyi Biedermann Ottó halála.

A lehető legnagyobb gyorsasággal, futó tüzként terjedt el szept. 25-én reggel városunkban az a megdöbbentő gyászhir, hogy lovag Biedermann Ottó mozsgói nagybirtokos a nemes emberbarát, a jötekonyságáról ismeretes derék férfiú, nincs többé az élők sorában.

A részvét a szomorú híradásra általános lett, mert mindenki csak jót mondhatott felőle, lett legyen gazdag vagy szegény. A részvét és a gyász külső megnyilatkozása-képpen csakhamar a városházán, főszolgabírói hivatalon, erkölcsi testületek épületén és magánházakon gyászlobogót lengetett az összi szellő.

Megkaptuk a gyászjelentést is, mely így adja tudunkra a mélyen sujtott család gyászát:

Özvegy turonyi Biedermann Ottóné született algyesti Tüköry Margit a saját és gyermekei: Margit, Ilona, Tibor és László

nevében, mely fájdalommal jelenti, hogy szeretett férje, a legjobb atya turonyi lovag Biedermann Ottó földbirtokos, Somogy vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a pápai Szent Gergely-rend keresztves vitéze f. év szeptember hó 25-ik napján, reggel 6 órakor, életének 54-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt.

A megboldogultnak drága teteme 1905. szeptember 27-én délelőtt fél 11 órakor fog Mozsgón a gyászházban ünnepélyesen beszenteltetni és az ugyanottani temetőben a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise-áldozatok 1905. szeptember 28-án fognak Mozsgón és Gajban, a kegyuri templomokban a Mindenható Istennek bemutatni.

Mozsgó, 1905. szeptember 25-én.

A temetés.

Szept. 27-én Szigetvárról külön vonat szállította a közönséget Mozsgóra, mely zsúfolásig megtelt. A pályaudvaron a megérkezőknek fogatok állottak rendelkezésükre. A kastélyon gyászzászló lengett. A rokonságon kívül a résztvevők óriási tömege vette körül a fekete drapériával bevont nagyterembe a ravatalt, mely mellett a pécsi „Kegyelet” funéberjei állottak diszorséget. A ravatalon a család 2 koszorúja volt elhelyezve, szállagjukon ilyen felirattal: *Ottónak — Margit, Szeretett, drága jó atyjuknak: Margit, Ilona, Tibor és László.* Ezekon kívül ott láttuk a számtalan szép és remek koszorúk között az elhunyt tesvérjének báró Biedermann Rezső és nejeének koszorúit is, a következő felirattal: „Seinen theuren unfergesslichen Bruder Rudolf” — Ihr guten Schwager. *Elise.* Ezekon kívül még a következők koszorúit láttuk: gróf Széchenyi Ernő és neje, Matejka százados, Nádosy Kámán és családja, Schönberger, Jeszenszky, Dr. Kriszt Béla, Zsolnay, Batyók, Bálványossy, Zöld József, Oderszky, Somogyi, Schindler, Riesz, Krasznay, Hirling, Szentegáti uradalom gazdatisztjei, Pfeifer, barcsi hízallda, Pécsi tejcsmarnok Szigetvári önk tűzoltók stb. stb.

Fél 11 órakor a „Kegyelet” emberei kihozták a nehéz érczkoporsót a gyászház udva-

rába, hol a szigetvári önk. tűzoltók álltak sorfalat. A koporsó mellett a gyengélkedő bánatos özvegy és kis leánya nem voltak jelen, kivülük ott láttuk a család többi tagjait, báró Biedermann Rezsőt fiaival, özv. Tüköry Alajosnét, Tüköry Jenő és nejét, Tüköry Antalt. A jelenlevő notabilitások közül a következők neveit tudtuk feljegyezni: Széchenyi Frigyes Sehr-Thoss és Festetich Samu grófokat, báró Biedermann Róbert, báró Bothmer tábornok, Jeszenszky Ferencz orsz. gyűlési képviselő, Kratochvil vezérkari százados, Thassy Elemér, Balogh József, Vargha Sándor, Duchon Ödön, Bors Emil, Dr. Szily Ádám Valentényi György, Dr. Szendrődy és Dr. Gyárfás Leó, Mandeville Frigyes, Kammerer Ferencz, Nádosy, Hegyessy, és Dr. Kriszt, családokat s még számos előkelő családot, valamint az uradalmak gazdatiszti karát. És a még nagyszámban jelenlevő gyászoló közönséget.

A gyászszerartást Szeifricz István pápai prelátus pécsi kanonok végezte fényes segédlettel. A pécsi dalárda néhány kiváló tagja pedig megható gyászeneket adott elő. A beszentelés és a szerartás után a templom tornyában megkondult a bevont gyászharang, melynek szivigható zsongása mellett megindult a gyászoló gyülekezet a temető felé. A temető kapujához érve, leemelték a négylovas, üvegfedelű gyászkocsiról a drága halott földi maradványait s az egyházi szerartás és gyászenek elhangzása után egy ideiglenes sírboltban a föld felett helyezték el a koporsót addig, míg a mauzoleum elkészül.

A gyászharang még egy utolsót kongott, a szerartás végett ért s a nagyszámú résztvevő közönség meghatva távozott a temetőből, magával vivén egy szomorú napnak gyászos emlékét, hogy turonyi Biedermann Ottó, a szegények jötevője, a nemes emberbarát nincs többé, de emléke él azok szívében kikkel jót tett, s akik ismerték. Nyugodjék békében!

És én bemegyek a snájdig katonával a mulatóba, mert jól tudom, a magyar ember bor mellett tudja magát legjobban kibeszélni.

Leültünk. A főhadnagy rendelt. Meglepett az a szörnyű rendelvény, noha én már jól ismerem a bélelt tárcáját. Mindig kivákan onnan egy pár százast, de ma meg tulajágosan kiduzzasztotta az a sok kékhasu bankó. Utóbb annyi italt rendelt, hogy a megyei vicinális lokomotívja szuszogott volna alatta.

— Tehát az ezredes még él?

— Tehát él.

— Ne kívánd drága vitézem, hogy harapófogóval huzzam belőled a szót, igyál és beszélj! Érdekel a dolog.

Felhajtott aztán két teát egymásután és a milyen teli tüdővel csak tudta fujni a füstöt, úgy szivta cigarettáját.

— Jól van nó! Kezdjük, Füleki Tar-

Domokos ezredes meglehetősn krudélis ember. Nem respektál az se zsenitit, se pénzt, se főhadnagyot. De a mellett volt gondja rá, hogy olyan aranyzóke asszonyt vegyen feleségül, aki elveszi az ember esztét. Lohet, hogy az enyémet is.

— Ismered az asszonyt, ugy e?

— Oh igen. Remek asszony, az igaz.

Fiatal is.

— Persze — persze, elég fiatal. Aztán micsoda asszony!

Sóhajtott rá egy nagyot, újra leöntött két teát.

— Micsoda asszony! olyan karja van, mint a bársony. Az ibolya szeme pedig a szívemig hat. Ha én is tudnám a vereseket ontani, mint a gimnázista, szorgalmasab munkatársra dehogy is volna a helyi „Hirkürt”-nek.

— Oh meghatóbb a te tisztí bojtd, pajti,

A gimnázistának a [szekundái minden lluziót elrontanak, míg a te bogár szemed, a bajuszod is imponál. Az aranyzsinosos mentédről meg szó se essék.

— Üm. Ne dicsérd fel ilyen]laikus észrevételekkel a huszártisztet, mert amugy se értenétek meg, mikor én az urat, a szerelmest adom. A kis tanya, melyet Wexel, a jószívű zsidó bérel, már majd, hogy a szép asszonyra ment. De emellett micsoda térdén csuszást, micsoda viharos jeleneteket miveltem, az már igazán bevállik [olyan kisebb-szerű canosai utnak.

— És és?

— És végre! Az asszony hajladozott, amint Dankó Pista muzsikálta nótában. „Én

URAK

posztógyár-raktárunkból fedezik.

Óriási választékunk

LEICHTNER és FLEISCHER kizárólagos posztógyári raktár

PÉCS, Király-u. 1.

csak úgy takaríthatnak meg

35%-ot, ha ruhaszükségletüket

bel- és külföldi posztó-szövetekben lehetségessé tette, hogy ez idő szert versenyen felül állunk

ARAD, Szabadság-tér 17.

Előfizetési felhívás.

F. évi október hó 1-ével lapunkra új előfizetési ciklust nyitunk. Ami programunk ugyanaz ma, ami volt a múltban és az is lesz mindaddig, míg ezen lapnak élén állunk. Ez a program pedig az: mindent a közért, semmit önző, magános célokért. Ezt fogjuk követni és betartani a jövőben is, mert a tisztességes és becsületes sajtónak csakis ez lehet a rendeltetése. Ebben a hírlapírói működésünkben és a közjóért való fáradozásunkban kérjük az olvasó közönség szíves támogatását.

A Délsomogy előfizetési ára:

Negyedévre . . . 2 K 50 f.

Fél évre . . . 4 „ —

Egész évre . . . 8 „ —

Mutatvány számot kívánatra ingyen küldünk.

Helybeliek előfizethetnek Kozáry Ede könyvkereskedésében, míg vidékiek legzélszerűbben postautalványon a *Délsomogy* kiadóhivatala címére küldhetik be az előfizetést.

Hazafias üdvözlettel

A „Délsomogy“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

H I R E K.

— **Áthelyezés.** *Jeszenszky* Dezső tb. szolgabíró Szigetvárról Kaposvárra helyezte át, hogy a nyugdíjaztatását kérő *Jakab Andor* szolgabíró helyettesítse.

felém is hajladozott, mosolygott egy . . . Tudod ismered a nótát . . .

— Bár ne hajladozott? . . .

— Bár! Mert tudod, most kezdődik az eset izgatóbb része. Most kell meghalni a Füleki Tar Domokosnak.

— Szerelemből?

— Én is úgy vélem!

— Mert igaz, hogy régi asztmája most már egész a nyugdíjazásig vitte, sőt a halálig is. Mert úgy akarta, hogy végrendelkezett. És a hogy felosztotta a vagyont, volt benne egy kis humanizmus is.

— Igen — igen. Azt mondta, hogy az asszonyt én reám hagyja, vagy hogy kiméletesen legyen mondva: fiam, légy hü gondozója ez asszonyak.

— Később — sugta egy rohama után — el is veheted. Legyen a tiéd, én ugyanis meghalok. Legyen a te feleséged.

— Brávó!

— Dehogy! Malőr ez, nem brávó.

— Hogy — hogy?

— Mert nem ismered az asszonyt! Amíg így, mint barát, éppen ötven ezresbe került, hát mint feleség? . . . Aztán már idősecske is. Nem kell nékem olyan asszony, aki legénykoromban is . . .

— **Kinevezés.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke *Weichart Rezső* dr. földink végzett joghallgatót Szigetvárra a kir. járásbírószághoz gyakornokká nevezte ki.

— **Október hatodika.** Az aradiak országos gyász ünnepet készülnék rendezni október hó hatodikán. Tervbe vették, hogy az ellenzéki vezérbizottság tizenhárom tagját felkéri, hogy okt. 6-án. Arad város tizenhárom pontján mondjanak egy-egy gyászbeszédet az aradi vértanúkról. Az ünnepélyen hatvan országgyűlési képviselő lesz jelen. Kíváncsiak vagyunk rá, hogy nálunk lesz-e gyászistentisztelet e napon és mely erkölcsi testületek emlékeznek meg a dicső vértanúkról?

— **Változások a pénzügyigazgatóságnál.** *Kedacic* Károly a kaposvári kir. pénzügyigazgató, hason minőségben, Temesvárra helyeztetett s helyébe pénzügyigazgatóvá eddigi helyettese *Eckensberger* Károly neveztetett ki.

— **Vármegyei közgyűlés.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága holnap 2-án délelőtt 11-órakor rendkívüli közgyűlést tart a vármegye háza immár üres nagytermében. A közgyűlésen a belügyi ügyvivő leirata, amellyel a törvényhatóságnak az ellentállás ügyében hozott határozatát megsemmisítette, kerül napirendre.

— **Gyászír.** Mély részvétellel vettük a gyászírt. Súlyos csapás és pótolhatatlan veszteség érte *Simon* László hársági körjegyzőt, mert forrón szeretett ifju neje *Simon* Lászlóné sz. *Gulyás* Margit élete 27-ik, boldog házasságának 10-ik évében tegnap Szigetváron elhunyt. A boldogultat holnap 2-án délelőtt 10 órakor fogják a rom. kath. szertartás szerint a nagyhársági sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az elhunyt kedves asszonyt férjén kívül gyermekei: *Margitka*, *Válicza*, *Panna*, *Jolánka* és *Lacika*, valamint édes anyja özv. *Gulyás* Jenőné, nagyanyja özv. *Vajda* Pálné és testvérei: *Wessely* Kamillné sz. *Gulyás* Gizella, *Hauptmann* Pálné *Valéria*, *Gulyás* Kálmán és *Jenő*, meg a széleskörű rokonság gyászolják. A család az elhunytrol gyászjelentést adott ki.

— Tudod! Sötéten ítélsz! így itélni, ilyen arányos, de meg ilyen nagy tekintélyű asszonyról nem szabad, még ha annyit itünk is, mint most.

— Ha-ha-ha! Az ezredesnérel?

— És miért szeretted hát azt az asszonyt úgy, hogy jeleket nem aludtál, annyit buslakodtál utána?

Nem szolt reá a főhadnagy, de sarkantyújához vert egy pezsgős poharat és láttam rajta, hogy az asszonyt szereti, nagyon szereti.

Amidőn az ezredes halálos ágyán megíratta végrendeletét, a borosfejű főhadnagynak nagyon eljáratott a szája, mert az ezredes erősen megtámadta az asszonyt.

— Hogyan, a főhadnagy önt megveti, Önnek nincs mit számítani reá; dehogy is kívánja feleségének! Nem halok még meg asszonyom! Nem tudnék meghalni nyugodtan. Kire hagyjam hát magát?

A jó asszony csak habozott, de határozott feleletet nem tudott adni. Könnyelműnek tarthatta a főhadnagyot, de ilyen léhának soha.

— Asszonyom! Feleljen tehát!

— Felelek. Maradjon csak így, épen a végrendelet.

— **Őszi vihar.** Barcsról írják: Szerdán éjjel igen erős szélvihar dühöngött s dörgés mellett jéggel vegyes nagy záporosó volt. A villám a Barcs közelében fekvő Nagy Erdő pusztán. *Széchenyi* Imre gróf tulajdonát képező dohonyszáritó pajtába is leütött s ennek következtében a pajta a benne levő nagy mennyiségű dohánnyal együtt porrá égett.

— **Nincsen pénzünk** de majd lesz, menjünk el Csertőre tyukokat lopni. Így beszélgettek az esti órákban *Varga* Ferencz kanász bojtár és *Tompa* János poklosi atyafiak. Beszélgetésüket tett követte, mert átrándultak Csertőre a hol *Milkovics* Györgytől 14 drb. tyukot loptak el. Azonban pénzre mégsem tehettek szert, mert a szemfüles csendőőrök csakhamar kinyomozták a két pénzsóvár csirkefogót.

— **Villámsujtotta leány.** A héten valóságos nyári zivatarok voltak az esti órákban. Több helyről vesszük a jelentéseket, hogy iszonyu dörgés és villámlások közepete óriási jégesők is voltak. Így Somogy-Szentmiklóson is, hol körülbelül fél óráig diónagyságu jégdarabok hullottak. A villám több ízben lecsapott. Egyszer azonban oly szerencsétlenül, hogy az uton átsiető *Reizner* Borbála nevű fiatal szép lányt agyon sujtotta.

— **Szanatoriumi bizottságok.** Lapunk múlt számában említettük, hogy az ország több helyén szervezik a szanatoriumi bizottságokat. Legutóbb Orsován *Rotter* Károlyné, Rákospalotán *Wagner* Manóné, Újvidéken *Piukovich* Ferenczné, Léván *Báthy* László prépost, *Frommer* I. főorvos és dr. *Halassy* Kálmánné, *Kolozsvárott* *Szvacsiná* Gézánné, *Győrött* gróf *Laszberg* Rezsóné, *Baján* *Hegedüs* Aladárné alakították meg a *József* Kir. Herceg Szanatorium Egyesület hölgybizottságát. Ugy értesülünk, hogy a *József* Kir. Herceg Szanatorium Egyesület taggyűjtése városunkban és megyénkben folyamatban van. A szegénysorsu tüdőbetegek ügye a gyöngye lelkü női kezében van és bizonytalanság nincs rossz kézben az az ügy, melyért a magyar urasszonyok buzgólkodnak. Nem tudjuk elég melegséggel kérni városunk társadalmát, hogy az országos akcióból ne maradjon ki és segítsük mi is egy-egy tégláját azon intézmények összehordására, ahol emberek életének megmentéséről van szó.

— Azt akarja mondani, haljak meg nyugodtan. Beszéljen hát, asszonyom!

— Hát ha tudni akarja: igenis azt!

Merészen, szívtelenül mondta ki az asszony, mint amilyen kiméletlen volt a haladokló támadása.

Az öreg ezredes félt most már a haláltól. De az asztma ha ma halálra is ijeszti, holnap újra reményt ad az élethez. Mindjárt másnap megezáfolták a halála hírét. Sőt egy hét múlva nagy örömmel üjságotla az egyik újság, hogy az ezredes már annyira jobban van, hogy *Solt* Pál huszárfőhadnaggyal kardpárbajt vív a lovassági laktanyában . . .

Nem halt meg az ezredes, én is sietek kijelenteni. Se a párbajban, sem a szerelmében. Sőt annyira jobban van, hogy a végrendeletet is széjjel tépte, mert egészsége helyreálltával, az öröklési jog újra ő reá szállott vissza.

Előnyös ez reá mindenképpen, de a főhadnaggyra is, mert ő most újra — házi barát . . .

Persze, a tiszturak között sok a tehetséges ember.

— **Meglopta a gazdáját.** Hét hónap óta szolgál *Hirt Mari* teklafalusi illetőségű cseléd leány *Holzer Fülöp* baresi vendéglősnél, kit az idő óta alaposan meglopott. De addig jár a korsó a kutra míg eltörik, mondja a példa beszéd s így *Hirt Mari* is rajt vesztett. A nyomozás során kiderült, hogy a tolvaj háziszarka otléte óta, mintegy 370 korona értékű sört, bort, pálinkát, szivarokat, dohányt stb. lopott össze és azzal egy vasuti munkás szeretőjét traktálta. Az odaadó, hűséges szeretőt feljelentették a bíróságnál.

— **Harmadosztályú kocsik a gyorsvonaton.** Az Omke felterjesztést ítéztett a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben az államvasutak gyorsvonatán a III-ik osztályú kocsik forgalmának életbeléptetését kéri. Ennek a kérésnek a teljesítése nem csak a közönség érdekében áll, de a vasutra nézve is óriási haszonnal járna.

— **Megtért öngyilkos jelölt vagy a szerelmes leány.** Kaposváron a „Somogyi Újság“ írja: A napokban egy szőke 17 éves cselédleány *Csutorás Teréz* kisírt szemmel bejárta a vasáros üzleteket, revolvert vásárolt volna, hogy öngyilkos legyen, de sehol nem adtak neki, sőt Darnaitól telephonon értesítették a rendőrséget a leány szándékáról s a leányt elővezették s a rendőr kapitány előtt ezt mondotta, hogy azért akart megválni az életől, mert a rossz utra süllyedt, a szeretője pedig elhagyta; most is egy helybeli urnak ajánlotta fel szerelmét, hogy revolverre való pénzhez jusson. A rendőr kapitánynak sikerült őt ezen szándékáról lebeszélni részint szép szóval, részint ijjesztéssel, hogy halála után fel fogja boncoltatni, mire megígerte, hogy szolgálatot fog keresni s ekkor elbocsátották. Már szolgálatba is állott, — megnyugodott és felejtett s most már örül, hogy él.

— **Az országos vásárunk,** mely elé várakozással tekintettek iparos és kereskedőink, bizony a szokásos esőzések következtében, nő meg azért is, mert ugyan az napon több helyütt is tartattak vásárokat, bizony egy esepet sem volt látogatott. Az első napi állatvásárbán felhajtattak: szarvasmarha 1007 drb. ló 1943 drb. összesen 2950 drb. jőszág. Eladatott: 448 szarvasmarha és 369 ló összesen 817 drb. A másnapi kirakódó vásár nagyon is gyérnek mondható.

— **Gyujtogató gyermek.** Már számtalanszor hangoztattuk, hogy a szülők vigyázzanak arra, hogy a gyermekek kezébe gyufa ne kerüljön. Mert ez a gondatlanság már számtalan esetben mérhetetlen károknak lett okozója. Most is mint tudósítónk jelenti, Almamelléken a m. hó 20-án d. e. 10 órakor *Frank Péter* jómóda polgár istállója és takarmánnyal teli pajtája gyujtogatás következtében porrá égett. A kár 800 kor, mely nem térül meg, mert biztosítva nem volt semmi. A tüzet pedig *Tramer Ádám* kömives 8 éves *Ferenc* nevű fia okozta. A kihallgatás során azt vallotta, hogy a konyhában a takaréktűzhely parkányáról leszóródott gyufát felszedte s a pajta ajtajában gyujtogatta, ettől egy kipattanó szikra a szénába esett, mely pár perc alatt lángban állott s a fiu ijedtében elfutott. A gondatlan szülők ellen az eljárást megindították.

— **Foghajban szenvedők** figyelmét ezen felhívjuk *Prohászka* és *Fodor* hírneves fogspecialista fogorvosoknak lapunk mai számában található hirdetésére.

— **Szép emlékek.** *Vendég:* Ugy, ugy, vendéglős úr, mulnak az idők. Egyik nap a másik után merül az öröklét tengerébe — ifjuságunk, reményeink!... Ha visszagondolok rá, mikor ez az abrosz még tiszta volt!

— **Négy lopás egy estén.** Ugy látszik, hogy ismét kezdetét veszi nálunk a tolvajvilág. A rendőrségnél jelentették *Hábián István* vasuti munkás, hogy csütörtökön este 9 óra tájban midőn udvarába toppant, látta hogy egy magas sovány ember, a ketreczet feszegeti, de a tolvaj őt észrevette s megugrott, *Hábián* üldözte is egy darabig de elérni nem tudta. A munkájában megzavart tolvaj, ugy látszik megboszankodott, mert ezután a Magyar utcában tovább folytatta munkáját, még pedig a következő eredménnyel: Ellopott *Miholtsai Ferencz* től több szarítást véget kirakott fehérneműt, a kötéllal együtt. *Balázs Mihály* től 4 tyukot, *Haragovics János* kamrájából 2 felöntő lisztet, ruhát és 1 ludat, *Szabó Ödön* től pedig 3 ludat, Fentnevezett károsultak is panaszt emeltek. Most pedig a rendőrség nyomozza a rejtélyes tolvajt és kívánatos is lenne, hogy eredménynyel.

— **Egy felsőbb leány naplójából.** A Montblancra fölérve felséges látvány tárult elém. Jobbra csillogó hegyes csúcsok, balra zöld fenyvesek; lábaimnál feküdt a völgy és a báró!

— **Meghívó.** A Magyarországi Famunkások Szövetségének, Szigetvári Szakcsoportja könyvtár alapja javára 1905. október 7-én szombaton *Kaszter József* vendéglőjében, A „Pécsi általános munkás dalkör“ közre működésével zártkörű alakuló Tánccmulatságot rendez. Belépti-díj személyenkint 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések a nemes cél érdekében köszönettel fogadhatnak és a Famunkások szaklapjában nyugtáztatnak.

— **Szép és biztos kereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol a szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda“ Budapest, Váci-utca 20/b.

— **A kakaóról.** A tapasztalat arra tanít, hogy a kakaó rendszeres élvezése távolról sem oly kedvező az egészségre, mint a hogy ezt általában hitték. Nagy zsirtartalma következtében (néha 50%-nál több) a kakaó emésztési zavarokat idéz elő, melyek gyors jólakottsági érzésben, hanyatló étkező és gyomorégésben nyilvánulnak. A csersavas anyag (kakaorot) melyet tartalmaz azonkívül bélszorulást, sőt tartós székrekedést okoz. Ezeket a kényelmetlen, káros következményeket elkerülendő a Hoff János-féle régi neves cég „Kandol Kakaó“ elnevezés alatt újabb terméket bocsátott piacra, mely kitűnő finom íze mellett, malátával való vegyülete folytán könnyen emészthető, s minden más kakaó fajtával szemben sokkal ocsóbb. Azáltal, hogy malátával vegyítve van, melynek értékes egészségi előnyei mind általánosabban elismertettek, zsirtalmából roppant sokat veszít (a bécsi Untersuchungsanstalt m. é. október 21-iki vegyvizsgálata szerint 19.33%) úgy hogy a Kandol-Kakaót valóban zsirszegénynek, minden szervre jótékonynak mondható. A tápanyag-tartalom egyidejűleg elért fokozása által a Kandol-Kakaó sok esetben fontos tápszernak bizonyult, nevezetesen ideges diszpozíciók legyőzésénél, vérszegénységénél stb. Aki kakaóra szokva van bizonyára gyorsan megkedveli a Kandol-Kakaót, s mint minden követelménynek megfelelően állandóan használni fogja. Kandol-Kakaó minden fűszerkereskedésben raktáron van, mégis ügyeljünk szorgosan a Hoff névre s kérjünk kizárólag Kandol-Kakaót.

Irodalom.

Műtalvány az Endrei-féle Világ Történelemből:

Klió

(zárjegy versike.)

Örök időktől kezdve írom én,
Mi történt, folyt le itt a földszinén.
Márvány lapomra feljegyezve áll:
A születés, az élet, a halál;
Népeknek érkezése, pusztulása,
Hogy kél, tolul egy nép a más nyomába;
Hogyan támadnak hősök s buknak el;
Hogy tört az emberszelle m égre fel;
Hogy az ember minő csodás teremtmény,
Hogy fér meg benne együtt bűn, erény,
Mint volt egyszerre báb és hősi férfi,
S hogyan tud egy kebelben összeférni
Silányító gyarlóság s akarat,
Hogy sorvad fényes elme bűn miatt,
Hogy szárnyal ember lelke szédítően,
S hogy botlik el hitvány utszéli kőben...
Mind ezt rovom... táblámra sorról-sorra
S mit én írok nem veszhet el soha!
Az én táblámon ott az ember képe
És okulásra tartom azt eleje;
Mert égi, szent, örök könyv ez a tábla,
Az én művem: Világ históriája!

— **A jövő felé.** A művelt nemzetek mindegyikében támadtak már bátor elmék, kik a nőknek a világosság szellemében való nevelését tüzték ki célul. Maguk a nők azok, kik világosságot követelnek, kik szükségét érzik annak, hogy egyszerű természetes, egészséges nézetek irányítsák a nőnevelést. Magam is, aki szintén elérkezettnek látom a tizenketedik órát, ugyanon az eszmének szegődtem harcosul és „A jövő felé“ című munkám irodalmi formában: regény alakjában tárgyalja ezt a fontos kérdést. Mikor regényemet sajtó alá adtam, tudatában voltam annak, hogy úgy merész tárgynál, mint bátor hangjánál fogva összeütközésbe fog jönni a maradi előítélettel. De hitem és meggyőződése az, hogy az igazságot szolgálom, mert a huszadik század női, kiket az élet harcába beleengedtek, kik ott élnek, küzdenek a forrongás közepette, teljes joggal követelhetik, hogy nevelésmódjuk hozzá-simuljon életükhöz, vagyis őket már ne álltassák illúziókkal, őket ne tartogassák hazug fogalmakkal, hanem a maga valódi mivoltában mutassák be nekik az élet és ennek legáltalmasabb tényezőjét: a szerelmet... A csinos kiállítású könyvnek — mely már sajtó alatt van — előfizetési ára 2 korona, bolti ára 3 korona lesz. Az előfizetési pénzek a szerzőnek (Kaposvár, Rózsa utca 7. szám küldendők. H. *Szederkényi Anikó*.

Különfélék.

— **Elvált férjek klubja.** Sajátságos klub alakult Clevelandban, Ohio államban. Az egyesülés célja, hogy a házassági válásokat elősegítse és tagjai csak olyan férfiak lehetnek, kik feleségeiktől elváltak. Minden felvett tag 48 korona beiratási díjat és 100 korona tagdíjat fizet. A való klub jövedelméből ügyvédet fogadnak olyan elválni készülő férjek részére, kik a válóper költségeit maguk nem fizethetik, ezen felül pedig a klub arany érmét készítettett pályadíjjal annak a bírónak, ki az év folyamán legtöbb házasságot bont fel Ohióban.

— A hét minden napja ünnep. Persze mindenik nap más vallás híveinek ünnepe. Így a keresztények a vasárnapot, a törökök a pénteket, a zsidók a szombatot ünneplik, a régi görögök a hétfőt, a perzsák a keddet, az assirok a szerdát, az egyiptomiak pedig a csütörtököt tartották ünnepjüknek. Akad azonban ma is elég olyan ember aki mások vallását is annyira tisztelőben tartja, hogy egész héten nem dolgozik.

— A leghosszabb napok. Európában a leghosszabb nap Island szigetének Reykjavik városában van, a hol mint csaknem egész Island szigetén, a leghosszabb nappal három és fél hónapig tart. Ezután a norvég Barhåhus városkában van a leghosszabb nappal, a mennyiben ez nem kevesebb, mint két hónapig tart az éjféltől nem áldozik le a nap. Ezután következik Tornea svéd határváros, a hol huszonkedtfél napon át van nappal, a legrövidebb nappal pedig csak harmadfél óráig tart. Szent-Pétervárott és Szibériának Tobolszk nevű városába tizenkilenc óráig tart a leghosszabb nap, míg a legrövidebb csak öt órára terjed. Upszálában és Stockholmban a leghosszabb nap tizenkilencedfél a legrövidebb hatodfél óráig tart, Berlinben és Londonban pedig tizenhatalcadfél óráig tart a leghosszabb nap. Nálunk a leghosszabb nap 15 óra 42 perc.

— Melyik a hét legszerencsétlenebb napja. Bizony nem a péntek, mint a babonás ember mondja. Szerencsétlen nap nincs is, mert minden nap egyformán a sorsnak kezében vagyunk. Ha már szerencsétlenségről beszélünk, ez inkább hétfőn gyakori. A német birodalomban naplót vezettek a szerencsétlenségekről 1890-től 1900-ig és kitűnt hogy a szerencsétlenségek túlnyomó nagy része hétfőn történik. Legnagyobb részt a mértéktelen ivás, dorbézolás, korcsmázás gyümölcsei. Szombat estétől, hétfő estig, fordul elő a legtöbb lopás és verekedés is. Az ilyen „szerencsétlen” napot nagyon könnyen változtathatjuk át szerencsés nappal. Rajtunk áll.

— Mikor aratnak a föld kerekén? Novembert és deczembert kivéve, minden hónapban aratnak valahol búzát a föld kerekén. Ausztráliában január hónapban aratnak. Februárban Kelet-Indiában kezdődik az aratás. Mexikóban, Egyiptomban április hónapban aratnak, míg Kis-Ázsiának északi részeiben, Kinában, Japánban május hónapban, júniusban Kaliforniában és Dél-Európában aratnak, júliusban nálunk augusztusban Belgium, Németalföld, Dániában és Newyorkban. Végre utolsók Skótszág, Svéd- és Norvégország, Kanadának legnagyobb része, a hol szeptemberben kerül a sor az aratásra, sőt Oroszországnak legészakibb részeiben csak októberben fejezik be az aratást.

Közgazdaság.

□ A mély művelés hatása.

A mély trágyázás kedvező hatása, mely általánosan elvan ismerve, 1904 évben a korneuburgi kísérleti állomáson kísérlet tárgyát képezte és az eredmény igen szebeőtő volt egyes növényeknél, még olyan esetben

is, a mikor műtrágyázásban azok nem része sültek.

A mély művelés hatása a sabnál mely burgonya után vettett, de csak közönséges módon 15—20 cm-re szántott talajban a termés hektáronként 20 m/m. szem és 24.8 m/m. szalmatermés volt, azon talajon pedig, mely altalajturóval mintegy 27 cm. mélyre lett meglazítva, a zab 31.9 m/m. szem és 31.2 m/m. szalma-termést szolgáltatott, tehát a mély művelés 10 m/m. szem és 6.4 m/m. szalmatermés többletet szolgáltatott.

A kísérleti állomás egy másik tábláján a mély művelés következtében a burgonya hektáronként 23 m/m. gumótermés többletet szolgáltatott. A mély művelés költsége pedig hektáronként 16 korona volt s így jól is jövedelmezett. A műtrágyázás hatását a mély műveléssel fokozhatjuk és jövedelmezőségét nagyobbíthatjuk, a mint azt több ily irányú kísérlet igazolt is.

Most tehát, a midőn a mély szántás eszközésének ideje közeleg, mindenesetre kívánatos lesz, ha gazdáink már most hozzáfognak a talaj megfelelő előkészítéséhez, mert a mély szántásnak az előnye fokozottabb mértékben fognak megnyilatkozni akkor, ha tarlójukat előzetesen lebuktatjuk. Így a fentebbi kísérletek eredményeit elérhetjük mi is és jövedelmünket tetemesen fokozhatjuk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak a legújabb jelzés szerint 100 kgr ként értendők,

Szigetvár, 1905. szeptember 29-én.			
Buza uj	—	K. 13 60	14 80
Rozs	—	11 40	11 60
Árpa	—	11 —	11 60
Zab	—	11 —	11 40
Tengeri ó	—	8 —	10 —
Bab uj	—	21 —	22 —

Kiadja a szerkesztőség.

519 sz.

1905 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a bécsi cs. kir. járásbírósnak 1905 évi 66 III 1247/5 számú végzése következtében Dr. Kriszt Béla ügyvéd által képviselt S. Tschelnitz czég javára

Kohn R. ellen 100 K. f. s jár. erejéig 1905 évi aug hó 10 n. foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 3168 kor. — fillre becsült következő ingóságok u. m.: butorok, lovak, bolti áruk, és egyebek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbírósnak 1905-ik évi V. 382/2 számú végzése, folytán 100 kor. — fill. tökékövetelés, ennek különböző időktől járó 6% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 28 kor. 66 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szigetvárott alperes lakásán leendő megtartására 1905 évi október hó 6-ik napjának délutáni fél 5 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetvárott, 1905. évi szept. hó 23 n.

Klle János.

kir. bir. végrehajtó.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legcsekélyebb szirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mind-azáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis

Hoff János
névvel és az oroszian-
védjeggyel.

Csomagok 1/4 kgr. 90 fillér

1/2 „ 50

Mindenütt kapható.

Zilzer Johanna

30 éven át kitűnően bizonyult közkedvelt

arckenőcse

eltávolít mindennemű szépséghibát nevezetesen, szeplőt, májfoltokat az orr és kéz vörösségét s az arcnak késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz.

Ára: 1 nagy tégely 2 kor. 40 fill., 1 kis tégely 1 kor. 20 fill., a hozzávaló szappan 1 drb. 60 fill. Biztos hatásért jótállók. Kitűnő hajnövesztő ke-ncés s minden e szakba vágó dolog szintén kapható. Szétküldések a világ minden tájára fel-utánvételrel. Valódi minőségben kapható:

Zilzer Herminánál,

Budapest. VI. Király-utca 70 sz.

Valamint minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Megnyilott

A szigetvári központi Magyar vásárcsarnok.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kossuth Lajos téren „Magyar központi vásárcsarnok” czimmal új üzletet nyitottam. Midőn a t. közönséggel ezt tudatom, egyszersmind megjegyzem, hogy üzletemben, melyben az összes divat és magyar ipar cikkek kaphatók, bevásárolni sziveskedjék.

A t. közönség pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Kertész Miksa

A „Párisi Nagy áruház és a Magyar központi vásárcsarnok” tulajdonosa.

ÉN, CSILLAG ANNA

185 cm óriás hosszú Loreley-hajamat, az általam feltalált kenőcs 14 havi használata után értem el. Ezen kenőcs az egyedüli szer a hajápolására, a fejbőr erősítésére; uraknál erős és teljes szakált növeszt és már rövid idei használata, úgy a hajnak, mint a szakállnak természetes fényt és teltséget kölcsönöz és megóvja ezeket a korai megöszléstől egész a késői aggkorig.

Egy tégely ára
1, 2, 3 és 5 frt.

Postai szétküldés naponként az összeg előzetes beklüldése vagy utánvétellel az egész világba a gyárból, hova minden rendelés intézendő.

CSILLAG ANNA,
WIEN, I., GRABEN 100.

Neumann Lipót legnagyobb cipő raktára SZIGETVÁRON

Biedermann Rezső-u. Ferenczrendiek házában.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget miszerint az őszi és téli idényre a legujabb és legdivatosabb férfi női és gyermek cipőket mindig állandóan raktáron tartok.

Gyermek cipő finom borjú bőrből
50 kr.-tól egész 2 f. 50-ig.
Leány cipők finom borjubőrből 1—3 f.
Gyermek és leányka box vagy chevró
finoman elkészítve 2—4 frt.
Női félczipő finom borjubőrből 1.50—4 f.
Női czvgos vagy magas füzös 2.50—5 f.
Uri cipő finom borjubőrből 4—12 f.
Mérték után a leggyorsabb és
legpontosabb kiszolgálás.

➔ Mérsékelt árak. ➔

Fogorvosi jelentés.

Tisztelettel értesítjük Szigetvár és vidéke foghajokban szenvedő n. é. közönségét, hogy Szigetvárra érkezünk és itt a Korona nagyvendéglőben 8 napi tartózkodásra fogműtermünket felállítjuk.

Készítünk amerikai módszer szerint: Szájpadlás nélküli műfogakat és fogsorokat arany vagy porcellán foglalásban, zománcozott áthidalásokat (Bridgeworks), arany koronákat letöredezett foggyökerekre, kautsuk hidalások és teljes kautsuk fogsorokat, porcellán fogsorokat és csapfogakat, hibás fogakba porcellán sarkokat, lyukas szájpadokra borító lemezt (Opsturátor), rosszul működő fogsorokat átalakítottunk. Javításokat elfogadunk.

Foghuzást érzéstelenítővel eszközölünk.

Magyar kir. szab. szájpadlás nélküli fogak. Szabadalmazott tz. 7513. Kívánatra házhoz is megyünk és vidékre is.

Prohászka Henrik
szájpadlás nélküli
fogspecialista.

Fodor Lajos
new-yorki
okleveles fogász.

25 korona

egy divatos férfi öltöny mérték után, remek szabásban finom gyapjuszövetből.
Lichtmann S. szabómesternél.
Budapest, Rottenbiller u. 4. B. Félémelet.
Vidékre minták bérmentve.

Kerékpár eladó!

Gzim a kiadóhivatalban.

Sikerült

ezzer vég fekete és sötétkék nagyon finom posztót és kangarn szövetet egy csödbe jutott posztógyárostól potom áron megvenni; ez okból szétküldünk vidékre utánvétellel a fenti szövetekből egy teljes férfi öltönyre elegendő

3 métert csak 5 frtért.

Országos Posztókviteli Áruház, Budapest, Rottenbiller-utca 4./B. Félémelet.

Minták a nagy forgalom miatt nem küldhetők.

Hirdessünk
a „Délsomogy“
lapban,
ha célját óhajtunk elérni
hirdetéseinkkel.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólszer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Oscsodál Gusztáv cégnél Szigetváron.

Ujdonságok az őszi idényre!

Óriási választék a legujabb selymek, ruhaszövet és pargetokban.

Különlegességek Costüm kelmék és ruhadiszekben!

Alkalmi vétel!

90 cm. széles fél posztó 50 fill. mtj.

120 cm. széles Tiroli Loden 80 fill. mtj.

Nagy választék női

Confectió és szőrmeárukban!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

SZIGETVÁROTT

(Takarékpénztár épületben.)